

číslo preukazu predajcu

OZ PROTI PRÚDU - VÝROČNÁ SPRÁVA 2016

NOTA BENE

ROKOV

HISTÓRIA OZ PROTI PRÚDU

Občianske združenie Proti prúdu založili traja študenti sociálnej práce v marci 2001 s cieľom pomôcť ľuďom bez domova integrovať sa do spoločnosti, pracovať v oblasti prevencie bezdomovectva a s úmyslom pozitívne vplyvať na postoje verejnosti voči bezdomovcom.

Hlavným nástrojom sa stal projekt pouličného časopisu *Nota bene*. Ten v súčasnosti dáva každý mesiac šancu získať dôstojný príjem, sebaúctu a sociálne kontakty 350 ľuďom bez domova v 18 mestách Slovenska.

Ľuďom bez domova:

- pomáhame zlepšiť svoj život
- posilňujeme ich nezávislosť a schopnosť naplniť svoj potenciál
- poskytujeme im individuálne sociálne poradenstvo
- poskytujeme poradenstvo v skupinách
- poskytujeme poradenstvo priamo v teréne
- poskytujeme tréningy na rozvoj sociálnych zručností
- poskytujeme prístup k internetu, telefónu, korešpondenčnej adrese
- poskytujeme príspevky na lieky a zdravotné potreby
- v spolupráci s partnermi poskytujeme prístup aj psychologickú a právnu pomoc.

Počas 15-ročnej histórie sme priniesli pilotné projekty v práci s ľuďmi bez domova a stáli pri zrode niekoľkých organizácií: v rokoch 2007-2011 sme prevádzkovali projekt *Streetwork* s ľuďmi bez domova, v našich radoch hralo prvé Divadlo *Nota bene* s ľuďmi bez domova. Oba projekty sa osamostatnili a realizujú ich iné organizácie. V roku 2006 sme pomáhali pri vzniku nízkoprahovej nocľahárne sv. Vincenta Depaul a sme spoluzakladateľmi *Ošetrovne sv. Alžbety* pre bezdomovcov z roku 2011. V rokoch 2005 – 2007 sme realizovali projekt *Krištof* – komplexný a inovatívny prístup k riešeniu bezdomovectva (vybraným predajcom *Nota bene* sme poskytli chránené ubytovanie, prácu v našej dielni, vzdelávanie, sociálne poradenstvo a sociálnu asistenciu pri hľadaní zamestnania).

Od mája 2014 realizujeme pilotný projekt zamestnávania a oddižovania ľudí so skúsenosťou bezdomovectva (predajcov časopisu *Nota bene*) – *Nosiči batožín* na hl. Žel. Stanici v Bratislave. Od roku 2015 sa ešte aktívnejšie venujeme obhajobe práv ľudí bez domova, legislatívnym pripomienkam v oblastiach, týkajúcich sa ľudí bez domova (osobný bankrot, zdravotná starostlivosť, bývanie...).

Organizujeme športové, kultúrne (tri výstavy) a spoločenské podujatia (napr. päť ročníkov *Homeless plesu / Juniálesu*), kde spájame ľudí bez domova s tými, čo domov majú. Využívame kultúrne a športové projekty na to, aby menili pohľad verejnosti na ľudí bez domova. Naši predajcovia sa niekoľkokrát zúčastnili Majstrovstiev sveta ľudí bez domova vo futbale ako reprezentanti Slovenska. Každoročne organizujeme pre predajcov splav na kanoe a výlety po kultúrnych pamiatkach.

Od roku 2006 dávame priestor talentovaným ľuďom bez domova a narúšame tak obraz ľudí bez domova, ktorých mnohí mylne vnímajú ako asociálov a „občanov druhej kategórie.“ Vydali sme päť kníh z pera predajcov *Nota bene*, tri knihy autorovi Júliusovi, *Pouličná romanca* a *Na skok v base*, *Muži, ženy deti a pes*, *Môj domov - ulica* a dve knihy autorke Jele Matuškovičovej, *Zázračné dieťa* a *O zvieracej dušičke*. Prvá detská ilustrovaná knižka o bezdomovectve (v poradí už šiesta knižka *Nota bene*) – *Zatúlaný Gombík*, ktorú sme vydali v roku 2015, sa vypredala a v roku 2016 sme s pomocou Fond na podporu umenia dotlačili ďalších 3 000 kusov, keďže je o ňu stále záujem. V roku 2016 sme vydali v poradí druhý diár *Nota bene*, *POHODIÁR 2017* a jedinečnú omaľovánkovú hru *TU SOM DOMA* (ilustrovali výtvarníčky Ivana Šáteková a Broňa Shragge) o zvieratkách, ich domčekoch, zvykoch s cieľom deťom priblížiť, čo znamená mať domov.

Aktívne sa podieľame na zmenách v legislatíve, ktoré bránia ľuďom bez domova integrovať sa, iniciujeme vznik Národnej stratégie prevencie a riešenia bezdomovectva a pripravujeme odborné podklady, pripomienkujeme a meníme legislatívu. Od roku 2007 organizujeme odbornú konferenciu *Ľudia bez domova* a vydávame publikácie vychádzajúce z našej praxe. Konferencia ako jediná svojho druhu na Slovensku prináša príklady dobrej praxe v oblasti riešenia bezdomovectva a poskytuje potrebný priestor na výmenu skúseností a diskusiu nielen na úrovni organizácií, ktoré pracujú s ľuďmi bez domova, ale aj na úrovni zástupcov ministerstiev a akademickej obce. Doposiaľ sme zorganizovali šesť ročníkov s témami:

- [Práca - cesta z bezdomovectva?](#), Ľudia bez domova 2015, Jasná
- [Ako ďalej](#), Ľudia bez domova 2014, Bratislava
- [Rozvoj potenciálu ľudí bez domova](#), Ľudia bez domova 2013, Beladice
- [Systém pomoci ľuďom bez domova](#), Ľudia bez domova 2011, Žakovce
- [Problém alkoholizmu a možnosti práce so závislými bezdomovcami na Slovensku](#), Ľudia bez domova 2010, Liptovská Sielnica
- [Chorí bezdomovci a služby pre nich](#), Ľudia bez domova 2008, Bratislava
- [Bezdomovectvo](#), Ľudia bez domova 2007, Liptovský Ján

Vydali sme tri publikácie vychádzajúce z našej praxe: *Bezdomovci, Ľudia ako my, Projekt Krištof - stratégia zamestnávania ľudí bez domova individuálna a skupinová sociálna práca s ľuďmi bez domova, Šľapaje ulicou – rôzne prístupy v terénnej sociálnej práci s ľuďmi bez domova (projekt Streetwork s ľuďmi bez domova)* – sú dostupné zdarma v tlačenej podobe v kancelárii o. z. Proti prúdu v Bratislave a [v PDF na webstránke](#).

Sme presvedčení, že je dôležité dať hlas ľuďom bez domova. Realizujeme preto aj projekty, na ktorých sa aktívne spolupodieľajú predajcovia Nota bene. Vymysleli sme stolovú hru *Človeče, ubytuj sa*, vydali *prvú rozpávku o bezdomovectve pre deti* *Zatúlaný gombík* a naši vyškolení predajcovia Nota bene chodia na diskusie do škôl, firiem či na verejné diskusie týkajúce sa problematiky ako *Lektori o bezdomovectve*. V roku 2016 sa niekoľko našich predajcov zúčastnilo 5 diskusií rôzneho charakteru (firmy, verejné diskusie o problematike) a tiež ako účastníci festivalu Doma dobre, ktorý sa každoročne koná v noclahárni sv. Vincenta de Paul.

Veríme, že najefektívnejšia forma pomoci je dať šancu človeku bez domova, aby si dokázal pomôcť sám. Kľúč je pomôcť ľuďom bez domova, aby uverili, že ich život môže byť iný, lepší a že je v ich silách ho zmeniť.

Ozajstná šanca na zmenu však znamená mať prístup k cenovo dostupnému bývaniu, aby bolo možné čo najrýchlejšie sa dostať z ulice preč, za pomoci sociálnych služieb a ďalších nástrojov.

ČO ROBÍME (ČO SA NÁM PODARILLO)

- realizujeme projekt pouličného časopisu Nota bene a prinášame pilotné projekty v práci s ľuďmi bez domova, napr. od mája 2014 projekt zamestnávania a oddľžovania ľudí bez domova Nosiči batožín
- poskytujeme sociálne a právne poradenstvo ľuďom bez domova
- vydávame knihy z pera predajcov
- každoročne organizujeme odbornú konferenciu Ľudia bez domova
- vydávame odborné publikácie
- školíme predajcov na diskusie na školách atď...
- aktívne sa zasadzujeme o rozvoj služieb na integráciu ľudí bez domova
- navrhujeme a presadzujeme zmeny v legislatíve
- organizujeme kultúrne a spoločenské akcie, kde spájame ľudí bez domova s tými, čo domov majú
- V spolupráci s Magistrátom hlavného mesta Bratislavy, Inštitútom pre výskum práce a rodiny sme spoluorganizovali prvý, historický výskum a sčítanie ľudí bez domova

Od roku 2001 sme pracovali v Bratislave s viac ako 3 600 ľuďmi bez domova v rámci projektov Nota bene, Nosiči batožín a Streetwork. V ďalších 17 mestách Slovenska sa zaregistrovalo na predaj Nota bene viac ako 2100 ľudí bez domova.

S KÝM PRACUJEME

ĽUDIA BEZ DOMOVA - primárna cieľová skupina

Ľudia bez domova tvoria najzraniteľnejšiu sociálnu skupinu, ktorá trpí mnohonásobnými formami vylúčenia zo spoločnosti - z trhu práce, zo systému zdravotnej starostlivosti a zo sociálneho a kultúrneho života. Charakterizujú ich:

- neuspokojené základné potreby
- vážne zdravotné problémy
- fyzické vyčerpanie

- strata sebaúcty
- depresie
- apatia
- zvyk
- chýbajúce ciele
- strata viery vo vlastné schopnosti zmeniť svoju situáciu
- žiadne, alebo neinšpirujúce sociálne vzťahy

Strata strechy nad hlavou takmer automaticky spôsobuje:

- stratu zamestnania
- žiadne bezpečné miesto na odpočinok
- nedostatok možností na pravidelnú hygienu
- stratu sebaúcty a dôstojnosti

Čím dlhší čas človek strávi na ulici, tým dlhší je návrat späť. Väčšina ľudí bez domova sa podľa zahraničných výskumov dožíva o 20 až 30 rokov menej ako bežná populácia.

LAICKÁ VEREJNOSŤ - sekundárna cieľová skupina

Chápanie pojmu „bezdomovci“ sa na Slovensku väčšinou redukuje na skupinu asociálov a alkoholikov, ktorým život na ulici vyhovuje. Bezdomovecť sa často chybne chápe ako vec výberu – životný štýl a nie ako vážny sociálny problém, ktorým v skutočnosti je. Vo verejnej mienke sa stále zdôrazňujú individuálne príčiny bezdomovectva a prehliadajú sa celospoločenské príčiny ako napr. nedostatok cenovo dostupného bývania, nezamestnanosť, legislatívne nedostatky alebo nízke mzdy pracujúcich.

ODBORNÁ VEREJNOSŤ - sekundárna cieľová skupina

Neporozumenie problematiky práce s ľuďmi bez domova vo všeobecnosti bráni rozvoju služieb a cenovo dostupného bývania a priamo spôsobuje diskrimináciu ľudí bez domova v prístupe bývaniu a k sociálnym službám a samotnému riešeniu bezdomovectva. Dôsledkom nedostatku informácií je neochota kompetentných riešiť tento vážny sociálny problém. Legislatíva, ako aj rozhodnutia samospráv, magistrátu, či samosprávnych krajov podporujú (ak vôbec) len plošné služby pre ľudí bez domova vo všeobecnosti a len málo reflektujú rozdielnosť potrieb a služieb pre nich poskytovaných. Výroky ako: „ak chcú (bezdomovci) tak si po službu prídu aj na koniec mesta, ale ak nechcú, tak im nič nepomôže“ sú veľmi časté.

POULIČNÝ ČASOPIS NOTA BENE - HLAVNÝ NÁSTROJ POMOCI

Už 15 rokov, spoločne s čitateľmi Nota bene pomáhame ľuďom bez domova lepšie žiť. Bez tisícov našich čitateľov by to nešlo. Práve jedinečnosť projektu pouličného časopisu je obojstranne prínosná. Klienti, predajci časopisu, si vďaka nemu dokážu hradiť ubytovanie či nevyhnutné životné potreby. Čitateľom prináša priamy kontakt s predajcami, scitlivoje ich voči ľuďom bez domova a vďaka obsahu pomáha porozumieť zložitosti problému.

Pri práci s ľuďmi bez domova sa často zdôrazňuje výhradne pomoc pri zabezpečení základných biologických potrieb (najesť sa, osprchovať sa a ubytovať sa). Akoby sme zabúdali, že sú to ľudia s rovnakými potrebami ako my všetci. Okrem tepla a jedla teda vo svojom živote hľadajú cestu, ako si zachovať sebaúctu, ako nájsť svoje miesto, kam môžu patriť, či ako získať uznanie.

Vedci zistili, že základné potreby idú ruka v ruku s tzv. vyššími a efektívna pomoc vníma človeka komplexne. Práve šanca naplniť tieto vyššie potreby má veľký podiel na tom, že človek, ktorý sa ocitol na ulici, nájde silu odraziť sa od dna.

Projekt Nota bene pomáha na viacerých úrovniach

- ľuďom bez domova umožňuje získať **DÔSTOJNÝ PRÍJEM**, ktorým si pokrývajú základné potreby

- keďže oni sami sú aktívnym článkom svojej pomoci, získavajú zároveň **SEBAÚCTU**
- veľmi dôležité pre ľudí bez domova, ktorí stratili svoje sociálne vzťahy, sú práve **SOCIÁLNE KONTAKTY** s majoritou a vzťahy, ktoré získavajú pri každodennom predaji časopisu v uliciach
- **MOŽNOSŤ ROZVOJA:**
ľudia bez domova získavajú možnosť zlepšovať svoje pracovné návyky a v spolupráci so sociálnymi pracovníkmi skvalitňujú sociálne a komunikačné zručnosti potrebné pre svoju lepšiu integráciu a kvalitnejší život.

Kto sa môže stať predajcom Nota bene

Projekt Nota bene je šitý na podmienky života na ulici, preto je otvorený aj ľuďom bez občianskeho preukazu, kartičky poistenca, trvalého pobytu a financií, s dlhmi, s rôznymi závislosťami či so zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom.

Predajcom sa môže stať:

- človek bez domova
- človek, ktorému hrozí strata strechy nad hlavou z finančných dôvodov

Ako funguje projekt Nota bene

1. Predajca prechádza registráciou – rozhovorom so sociálnym pracovníkom, získava preukaz predajcu a vyberá si predajné miesto.
2. Dostáva zdarma 5 časopisov Nota bene a zaväzuje sa dodržiavať kódex predajcu.
3. Počas prvého mesiaca predaja sa povinne, raz týždenne, zúčastňuje skupinových stretnutí začiatočníkov.
4. Po absolvovaní troch stretnutí sa novému predajcovi vymenení preukaz z pôvodného "nováčikovského" statusu na status "riadneho predajcu" a v Bratislave dostane aj oficiálnu vestu Nota bene.
5. Predajca nosí pri predaji svoj preukaz na viditeľnom mieste (v Bratislave aj vestu) a číslo vyrazené na jeho časopise sa zhoduje s číslom uvedeným na preukaze predajcu.
6. Pravidelne navštevuje výdajňu časopisu a má možnosť využiť ďalšie služby združenia a pomoc 5 sociálnych pracovníkov.
7. Pri porušení pravidiel je predajca z projektu vylúčený, podľa závažnosti na rôzne obdobie, od týždňa po rok, v krajných prípadoch opätovného a závažného porušovania pravidiel až doživotne.

Ako pomáha časopis Nota bene

Časopis Nota bene je jedinečný tréningový nástroj, ktorý ľuďom bez domova pri práci na vlastnom rozvoji zároveň umožňuje získavať prostriedky na prežitie. Systém predaja, v ktorom človek bez domova dostane prvé tri kusy zdarma a všetky ďalšie časopisy si kupuje za polovičnú sumu, aby ich následne predal, ho prirodzene učí plánovať a myslieť na budúcnosť. Ľudia bez domova sú aktívni partneri namiesto hrania roly pasívneho prijímateľa pomoci. Rozvíja ich vlastnú kapacitu a kľúčové kompetencie, aby si dokázali pomôcť sami.

Nota bene dáva bezdomovectvu tvár. Vďaka článkom v časopise (napr. portréty predajcov, či iným článkom, ktoré zrozumiteľne spracovávajú tému bezdomovectva z rôznych aspektov – napr. bývanie, zdravie, zamestnanosť atď.), ale najmä vďaka osobnému kontaktu konkrétnych predajcov a čitateľov búra predsudky o ľuďoch bez domova. Cez osobné vzťahy sa tak ľudia bez domova stávajú aj v očiach majority jednými z nás: ľuďmi, ktorí cítia a prežívajú veci tak ako my a majú podobné túžby ako my.

Počas roku 2016 bolo do predaja Nota bene aktívne zapojených vyše 300 ľudí bez domova v 18 mestách SR, z toho v Bratislave sme zapojili vyše 209 aktívnych predajcov NB. Dĺžka zotrvania predajcov v projekte je rôzna.

Ďalšie prílohy v projekte Nota bene v roku 2016

Letné-bylinkové krížovky Nota bene

Aj v lete 2016 sme umožnili (3tí krát) predajcom Nota bene preklenúť nižší predaj časopisu Nota bene, spôsobený dovolenkovým obdobím, doplnkovou prílohou - 32 stranovými bylinkovými krížovkami Nota bene.

Dotlač knihy Zatúlaný Gombík

Pre veľký úspech jedinečnej ilustrovanej rozprávkovej knihy pre deti o bezdomovectve Zatúlaný gombík (autorka Zuzana Csontosová a ilustrátorka Daniela Olejníková) sme urobili dotlač knihy. Vydanie knihy z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia a bolo spolufinancované z vlastných zdrojov OZ Proti prúdu, vydavateľa časopisu Nota bene.

Omaľovánková hra TU SOM DOMA

Omaľovánková hra plná ilustrácií Ivany Šátekovej a Broni Shragge o zvieratkách, ich domčekoch, zvykoch a čo to znamená domov. Sandra Tordová: "Všetci potrebujeme mať svoj domov. Líšky, myšky, červotoče aj ľadové medvede. Zvieratka aj ľudia. Domov nie je len strecha nad hlavou. Je to miesto, ktoré vonia dobrým jedlom, mamou, tatom, knižkami."

Ilustrovaný POHODIÁR 2017

Ilustrovaný kalendár/diár s názvom POHODIÁR 2017, ktorý sme vydali v spolupráci s ilustrátorkou Ivanou Šátekovou, pomohol ľuďom bez domova ľahšie prežiť zimu a užívateľom spríjemniť chvíle plánovania vtipnými úlohami a kresbami. POHODIÁR 2017 sme vydali v rámci každoročného zimného projektu produktov Nota bene, ktoré pomáhajú ľuďom bez domova prežiť zimu dôstojne a v teple a zároveň umožňujú dostať projekt Nota bene do povedomia verejnosti. Pohodiár sme realizovali s finančnou podporou Nadačného fondu Slovenských elektrární v Nadácii Pontis.

Individuálna a skupinová sociálna práca s predajcami Nota bene

Individuálne sociálne poradenstvo pre predajcov Nota bene

Individuálne sociálne poradenstvo poskytujeme od roku 2005 formou základného a špecializovaného sociálneho poradenstva v kancelárii na Karpatskej 10 a v teréne. Posilňujeme kapacitu ľudí bez domova riešiť svoje vlastné problémy a schopnosť prevziať zodpovednosť za svoj život. Pomáhali sme krízovou intervenciou ale aj pri vybavovaní dokladov, trvalého bydliska, hľadani práce, dostupného ubytovania, ale aj v prípade zdravotných problémov – zabezpečenie ošetrovania či hospitalizácie, alebo pri riešení exekúcií a dlhov.

Streetwork s predajcami Nota bene - práca v teréne

Streetwork s predajcami Nota bene rozvíjame od mája 2012 a je zameraný na uľahčenie integrácie ľudí bez domova do spoločnosti a posilnenie ich kapacity riešiť problémy s tým spojené. (V rokoch 2006 až 2011 sme realizovali [večerný streetwork s ľuďmi bez domova](#), ktorí nemali zabezpečené základné potreby a neboli klientami - predajcami Nota bene.)

Sociálni pracovníci občianskeho združenia Proti prúdu absolvovali pravidelné výjazdy do terénu za predajcami Nota bene. V teréne - širšom okolí klientovho predajného miesta ďalej pracovali sociálni pracovníci na reálnych

problémoch klientov, ktoré sa diali na ich pracovisku pri predaji Nota bene - napr. na dodržiavaní pracovného času, dodržiavaní pravidiel (kódexu) predaja, na schopnosti riešiť konflikty, či schopnosti budovať si medziľudské vzťahy s kupujúcimi. Ľuďom bez domova s krehkým sebavedomím pomáhali nenechať sa rýchlo odradiť neúspechom a tieto chvíle prekonať a dať situáciu do kontextu (napr. predaj je tým ľahší, čím dlhšie človek predáva, vytvorí si klientelu atď... nie je to otázka super schopností). Poznatky o problémoch a úspechoch klienta na predajnom mieste sociálni pracovníci využívali aj v skupinovej a individuálnej práci s predajcami pri stanovovaní cieľov v kancelárii združenia.

Skupinová práca s predajcami Nota bene

Skupinovú prácu pod vedením sociálnych pracovníkov realizujeme od roku 2010.

Skupinová práca s predajcami Nota bene - začiatovníkmi

V roku 2016 sme zrealizovali 36 skupinových stretnutí ľudí bez domova, predajcov Nota bene začiatovníkov, ktoré nám poskytli priestor pre bližšie a skoršie spoznanie viacerých klientov už pri ich vstupe do projektu a vytvorenie vzťahu medzi sociálnymi poradcami a ľuďmi bez domova. Skupinové stretnutia (vrátane záznamu na video) sme zamerali na praktické situácie ako predávať časopis, ako sa správať ku zákazníčkovi, ako komunikovať, ako dodržiavať kódex predajcu. Kládli sme v nich dôraz na podporu predajcov – začiatovníkov pri začiatku predaja, zmiernenie obáv súvisiacich s predajom časopisu Nota bene a zrealizovanie očakávaní spojených s predajom.

Skupinová práca s predajcami Nota bene – predajcovia Nota bene a Nosiči batožín

V roku 2016 sme realizovali s predajcami zapojenými v projekte Nota bene a Nosiči batožín skupinové stretnutia. Témy skupín boli exekúcie, osobný bankrot, zvládanie závislostí, pravidlá a spätná väzba, konflikty, komunikačné zručnosti, ciele, motivácia a práca v tíme či individuálne ciele.

Individuálna a skupinová práca s predajcami Nota bene, ktorí priamo komunikujú tému bezdomovectva v médiách a na diskusióch

V septembri 2012 sme spustili pilotný tréningový projekt – dlhodobú a intenzívnu individuálnu a skupinovú prácu s ľuďmi bez domova, aby sme pripravili sociálne a odborne zdatných predajcov Nota bene, ktorí budú na diskusióch verejnosťou vystupovať ako lektori a budú búrať predsudky formou vlastného príbehu. Do tejto práce sme aj v roku 2016 zapojili 8 predajcov Nota bene. Predajcovia sa zúčastnili 5 diskusií s verejnosťou - firemné či tematické diskusie.

Právne poradenstvo

V spolupráci s dobrovoľníkmi - právnikmi z programu Advokáti pro bono Nadácie Pontis a v rámci Probono kliniky poskytujeme predajcom Nota bene právnu pomoc. V súčasnosti najmä na osobný bankrot.

Ostatné služby pre predajcov Nota bene

Motivačný kupónový sociálny obchod a stravné lístky

Službu sociálneho obchodíku sme zaviedli v roku 2002. Ide o dlhodobý motivačný systém, v ktorom odmeňujeme „kupónmi“ všetkých predajcov zohľadňovaním osobných predpokladov jednotlivých predajcov (za predaj časopisu, výpomoc, prítomnosť na predajnom mieste, dobrovoľníctvo atď.). Odmenili sme všetkých čo sa snažia, teda nielen tých najlepších a predajcovia si mohli vďaka kupónom nakúpiť (hygienické potreby, trvanlivé potraviny, sladkosti atď.). Spolu sme v kupónovom obchode predajcom pridelili produkty v hodnote vyše 2081,46 Eur. Aj v roku 2016 sme predajcov Nota bene odmeňovali stravnými lístkami, a to v celkovej hodnote 1966,00 Eur.

Kurz angličtiny pre predajcov - nosičov batožín

Kurz základov angličtiny pre predajcov - nosičov batožín pod vedením dobrovoľníčky. V rozsahu 1 hodina týždne po dobu niekoľko týždňov - mesiacov sa konal kurz angličtiny, ktorého sa aktívne zúčastňovali 3 nosiči batožín. Kurz sami iniciovali, aby si zlepšili komunikáciu so zahraničnými cestujúcimi počas nosenia batožín.

Knižnica

Už niekoľko rokov majú naši predajcovia k dispozícii knižnicu. Knižnica má vcelku široký záber. Najpopulárnejšie sú westerny. Predajcovia si knihy požičiavajú a aj poctivo vracajú.

Možnosť šetrenia a úschovy cenných dokumentov a materiálov v sejfe pred krádežou

Predajcovia Nota bene majú možnosť zadarmo si uschovať svoje cennosti v sejfe nášho občianskeho združenia. Krádeže sú veľkým problémom života na ulici a touto formou im môžu aspoň čiastočne predchádzať.

Možnosť zdarma telefonovať na pracovné ponuky, úrady a na získanie kontaktu s blízkymi

Nie vždy sa podarí predajcom Nota bene nasporiť dostatok financií na zakúpenie kreditu do mobilu. Snažíme sa, aby to nebolo prekážkou pre ich snahu telefonicky sa informovať o možnosti získania práce, vybavovanie záležitostí s úradmi a tiež zachovanie ich sociálnych vzťahov v rámci rodiny. Preto majú možnosť telefonovať z pevnej linky v priestoroch nášho občianskeho združenia.

Možnosť zasielania sociálnych dávok na našu adresu

Predajcovia Nota bene v Bratislave prichádzajú minimálne raz do týždňa pre časopisy a tak sme im umožnili nechať si zasielať sociálne dávky na adresu nášho občianskeho združenia.

Príjem osobnej pošty na našej poštovej adrese

Predajcovia Nota bene v Bratislave prichádzajú minimálne raz do týždňa pre časopisy a preto sme im umožnili nechať si zasielať svoju poštu na adresu nášho občianskeho združenia.

Bezplatný prístup k internetu a počítačom

Bez internetu sa dnes veľmi ťažko hľadá čokoľvek. Práca, brigáda, ubytovňa, nocľaháreň, kontakty na úrady... Taktiež kontakt s príbuznými a priateľmi žijúcimi mimo Bratislavu je bez e-mailu veľmi ťažkopádny. Preto majú predajcovia Nota bene v priestoroch nášho združenia zadarmo prístup na internet v pracovných dňoch od 8.00h do 17.00h.

Preplácanie nákladov na lieky / ošetrovanie

Život na ulici rozhodne neprospejeva zdraviu a vyšší vek je skôr pravidlom ako výnimkou medzi predajcami Nota bene. Obe skutočnosti nás viedli už od roku 2002 k rozhodnutiu k preplácaniu liekov a zdravotných pomôcok. Viac ako 30 % aktívnych predajcov sme prispeli na pokrytie ich zdravotných nákladov súvisiacich so zhoršeným zdravotným stavom (lieky, zdravotné pomôcky, obväzy, pobyt v nemocnici, atď.), čo v roku 2016 činilo 1737,05 Eur.

Voľnočasové aktivity s predajcami Nota bene**Výlety s predajcami Nota bene – Liptov - Liptovská mara - skanzen**

Každoročne do nášho života v Nota bene patrí letný výlet s predajcami Nota bene, kedy spolu strávime celý deň. "Kam ísť" je u časti predajcov témou celého roka a tipy na výlet sa zhromažďujú hlavne pred letom. Tento rok sme sa spoločne rozhodli pre dobrodružnejšiu variantu - autobosuvý výlet na Liptov. Silným zážitkom bola plavba loďou po Liptovskej mŕi, návšteva múzea múzea liptovskej dediny v Pribyline či spoločný obed v miestnom salaši a prekrásne výhľady na Tatry. Opäť sa nám vďaka veľkému záujmu podarilo do posledného miesta naplniť výletný autobus. Predajci si odniesli nové zážitky.

Výlety s predajcami Nota bene - splav

Úspešne sme absolvovali už 7. splav v poradí pre predajcov časopisu Nota bene v rámci podpory voľnočasových aktivít. Splav sa stal už tradíciou na ktorú sa mnohí z nich tešia celý rok. Akcia posilnila vzťahy nielen medzi pracovníkmi združenia a predajcami, ale aj klientami navzájom.

Oslava 15. výročia Proti prúdu - pre predajcov - čitateľov - Pod Pyramídou RTVS

V septembri sme spolu s predajcami Nota bene, ktorí prišli v hojnom počte, ich pozvanými čitateľmi, projektovými partnermi, podporovateľmi a ľuďmi, ktorí majú blízko k Proti prúdu oslávili 15. výročie združenia a časopisu Nota bene na terase Pod pyramídou RTVS. Oslavy sprevádzala slávnostná večera, koncerty (Funny fellows, Divadlo bez domova) či tombola. Hovorilo sa o minulosti, budúcnosti, spomínalo sa, tešilo a tancovalo.

Každoročné vianočné posedenie s predajcami Nota bene

Vianočné posedenie spríjemnilo bratislavským predajcom Nota bene predvianočný čas. Tento rok sme posedenie zrealizovali v priestoroch nášho sídla na Karpatskej 10 v Bratislave. Abstinentské poobedné posedenie bolo spríjemnené okrem výbornej kapustnice, rybou so zemiakovým šalátom, všakovakými zákuskami, ovocím a slanými dobrotami, ako i živou hudbou. Na gitare nám zahral jeden z bývalých predajcov Nota bene a pri príprave pomáhali dobrovoľníci. Predajcovia dostali ako vianočný darček ruksaky.

Vianočný Dobrý trh a Lampiónový sprievod Nota bene

Prvý krát sme sa zúčastnili Dobrého trhu, ktorý sa každoročne koná v Bratislave (jar, jeseň, zima). Mali sme stánok v zóne mimovládnych organizácií, kde sme za pomoci predajcov Nota bene informovali verejnosť o aktivitách združení aj vydavateľskej činnosti. Zorganizovali sme diskusiu v DPOH o riešení bezdomovectva a následný lampiónový sprievod, ktorý mal za úlohu poukázať na nedostatok cenovo dostupného bývania.

Ďakujeme, našim čitateľom, že si časopis Nota bene po zaplacení vezmú. Vďaka tomu, ostáva predajca predajcom - učí sa plánovať si svoje financie a odkladať si na kúpu ďalších časopisov. Zároveň našej organizácii Proti prúdu o.z. umožníte zachovať pouličný časopis Nota bene ako službu pre ľudí bez domova.

Časopis Nota bene - marketingové parametre

Vydavateľ: Proti prúdu

Periodicita: mesačník

Vychádza: 1. deň v mesiaci

Počet strán: 44 (40 strán + 4 strany obálka) - zvýšený od marca 2014 z 32+4

Distribúcia: ľudia bez domova

Farebnosť: 4 + 4

Rozmer: 204 x 280 mm

Cena: 1,40 EUR – polovica pre predajcu

Časopis Nota bene vydávame ako mesačník od septembra 2001.

Predaj Nota bene na Slovensku:

Priemerný tlačенý náklad v roku 2016 – 33 298 kusov / mesiac. (Priemerná remitenda 3 096 kusov)

Mimo Bratislavy časopis Nota bene distribuujú

zmluvné partnerské organizácie, ktoré pracujú s ľuďmi bez domova. Projekt pouličný časopis používajú ako efektívny nástroj na ich aktivizáciu. Zväčša ide o občianske združenia, charity a neziskové organizácie v mestách: Banská Bystrica, Bratislava / Pezinok, Čadca, Hlohovec, Holíč, Kežmarok, Košice, Levice, Liptovský Mikuláš, Malacky, Nitra, Piešťany, Poprad, Trnava, Trenčín, Vranov nad Topľou a Žilina.

Obsahové zameranie Nota bene:

- Aktuálne spoločenské témy a kauzy
- Postrehy z ulice
- Rozhovory
- Reportáže z domova aj zo zahraničia
- Príbehy zo života
- Kultúra
- Názory
- Recenzie

Každé číslo sme tematicky spracovali a v roku 2016 sme sa venovali témam:

- Existencia
- Paradox
- Reštart
- Slovensko
- Oslobodenie
- Spolu
- Divočina
- Telo
- Kritické myslenie
- 15 rokov Nota bene
- Na vlně
- Svetlo

Štatistika čitateľov Nota bene

Prieskum mediálneho a spotrebného správania v Slovenskej republike MML-TGI SR (Market & Media & Lifestyle - TGI) realizuje spoločnosť MEDIAN SK, s.r.o. od roku 1997. Za sprístupnenie výsledkov im ďakujeme.

Čítanosť Nota bene - 92.000 čitateľov na Slovensku podľa prieskumu MML-TGI SR 3.- 4. kvartál 2016 (27.6.2016 - 11.12.2016)

Rod čitateľov Nota bene

muži	50,02%
ženy	49,98%

Vekové rozloženie čitateľov Nota bene

14 - 19 rokov	0,24%
20 - 29 rokov	10,19%
30 - 39 rokov	19,60%
40 - 49 rokov	13,93%
50 - 59 rokov	27,31%
60 - 69 rokov	16,94%
70 - 79 rokov	11,80%

Vzdelanie čitateľov Nota bene

základné	10,56%
vyučený/á bez maturity	21,14%
stredoškolské s maturitou	27,16%
vysokoškolské	41,13%

Rodinný stav čitateľov Nota bene

slobodný	17,51%
žinatý/ vydatá	54,52%
rozvedený/ á	10,59%
vdovec/ vdova	14,18%
neuvedené	3,21 %

Veľkosť bydliska čitateľov Nota bene

menej ako 1.000 obyvateľov	11,0%
1.000 - 4.999 obyvateľov	24,2%

5.000 - 19.999 obyvateľov	4,7%
20.000 - 99.999 obyvateľov	39,6%
100.000 a viac	20,5%

Čistý mesačný príjem čitateľov Nota bene

do 135 Eur	2,6%
135,1 - 200 Eur	1,4%
200,1 - 265 Eur	0,82%
265,1 - 330 Eur	7,06%
330,1 - 415 Eur	6,98%
415,1 - 500 Eur	8,53%
500,1 - 665 Eur	9,8%
665,1 - 830 Eur	17,79%
830,1 - 995 Eur	8,93%
995,1 a viac Eur	15,68%
neuvedené	20,40%

Rozdelenie čitateľov Nota bene podľa krajov

Bratislavský	39,81%
Trnavský	0,61%
Trenčiansky	6,73%
Nitriansky	17,7%
Žilinský	14,37%
Banskobystrický	3,88%
Prešovský	9,77%
Košický	7,67%

V Nota bene inzeruje napríklad:

LIDL
Kaufland
Festival Jeden svet
Festival Uprising

Nadácia Orange
Nadácia Slovak Telekom
Liga proti rakovine
Živica

Neziskové organizácie v časopise Nota bene - V
časopise Nota bene poskytujeme mediálny priestor na podporu činností neziskových organizácií.

o.z. Medzi nami

Občianske združenie Medzi nami sa snaží pomôcť sociálne slabším rodinám a rodinám s postihnutým členom preklenúť ich, častokrát, bezútešnú situáciu. V časopise Nota bene prináša o.z. Medzi nami každý mesiac konkrétny príbeh ľudí, ktorí sa ocitli v ťažkej situácii. Čitatelia Nota bene majú možnosť finančne prispieť na konkrétne potreby ľudí zo zverejnených príbehov.

Divadlo bez domova

Podporujeme kultúrne vyžitie ľudí bez domova a kultúru vnímame ako efektívny nástroj ako pocitovo zbližiť a priniesť vzájomné pochopenie medzi ľuďmi s domovom a bez neho. Preto pravidelne a zadarmo poskytujeme inzertný a mediálny priestor Divadlu bez domova, ktorého činnosť smeruje práve k týmto cieľom. Medzi jeho hercami sú aj naši predajcovia Nota bene.

o.z.punkt

Mediálne sme podporili ich pravidelnú akciu Dobrý trh, ktorý prináša do ulíc Bratislavy poctivé, remeselné produkty, potraviny, či umenie rôzneho charakteru.

NOSIČI BATOŽÍN - PROJEKT ZAMESTNÁVANIA A ODDLŽOVANIA ĽUDÍ BEZ DOMOVA

Dávame šancu ľuďom bez domova, aby si pomohli sami.

Prečo práve Nosiči batožín?

V roku 2014 sme spustili pilotný projekt zamestnávania a oddlžovania ľudí bez domova - predajcov Nota bene - Nosiči batožín.

Naši predajcovia potrebujú prácu a starší ľudia a ženy s batožinou na bratislavskej stanici potrebujú pomocť prekonať prekážky v podobe schodov. Práca nosiča spája obe tieto potreby. Ľudia bez domova sú obvykle v roli tých, ktorým potrebujú pomoc. Páči sa nám, že sa situácia obráti - v roli nosičov sú to práve naši predajcovia, ktorí pomáhajú starším ľuďom a ženám, ktorí cestujú s batožinou. Chceme vniesť do života našich predajcov dôstojný príjem, sebaúctu a sociálne kontakty. Na ulici človek často stráca nádej. Našou víziou je, aby ľudia v neľahkej životnej situácii uverili, že ich život môže byť lepší a posilniť ich vlastné schopnosti aby svoje ciele dokázali naplniť.

Dlhy a exekúcie spôsobujú, že predajcovia nemajú prístup k zdravotnej starostlivosti a demotivujú ich zamestnať sa pre veľké . (Väčšina má dlhy na zdravotnom poistení, ktoré vznikajú už len tým, že človek nepoberá sociálne dávky a nie je vedený na úrade práce, ďalej sú to dlhy na MHD atď.) V rámci nášho pilotného programu oddlžovania im duplikujeme všetky peniaze, ktoré si klienti odložia zo svojej mzdy na splatenie dlhov. Naším primárnym cieľom je pomocť predajcom Nota bene zamestnaným ako nosičom batožín oddlžiť sa v zdravotnej poisťovni, aby mali prístup k zdravotnej pomoci.

Doposiaľ sme zamestnali 12 (údaj k dec. 2016) Nosičov batožín na trvalé pracovné pomery (polovičný úväzok) na Hlavnej železničnej stanici v Bratislave. Okrem nosenia batožiny všetci nosiči pracujú aj ako predajcovia časopisu Nota bene. Nosiči batožín si vďaka medzinárodne oceňovanému projektu našli dôstojnejšie bývanie, získali prístup k plnej zdravotnej starostlivosti, alebo urobili výrazné kroky k finančnej stabilite. Zamestnanie, hoci len na polovičný úväzok, viacerých motivovalo k ďalšej práci na sebe – jeden z nosičov si s našou pomocou urobil vodičský preukaz (pomáha ako asistent pre zdravotne postihnutých), ďalší absolvuje kurz angličtiny. **Štyria nosiči si už splatili dlhy a piati si už našli inú/novú prácu. Spoločne splatili zo svojich dlhov len v roku 2016 až 6 405 Eur, spolu ide už o sumu viac ako 15 000 eur zo svojich dlhov (údaj k júlu 2017).**

Skúsenosti z projektu využívame pri presadzovaní systémových a legislatívnych zmien, ktoré uľahčujú ľuďom bez domova integráciu (napr. zákon o osobnom bankrote, trvalom pobyte atď..) v projekte advokácie.

Projekt Nosiči batožín Nota bene sme vymysleli tak, aby sme poskytli reálnu šancu pre zadĺžených ľudí so skúsenosťou bezdomovectva a nestabilným bývaním udržať si prácu nosiča a splácať svoje dlhy, najmä na zdravotnom poistení.

7 dôvodov, prečo to funguje tak dobre:

1. Nosiči pracujú na trvalý polovičný úväzok v našom OZ Proti prúdu (vydavateľ NB) s riadnou mzdou a odvodmi do sociálnej poisťovni i zdravotnej poisťovni (**pozn. ŽSR ani ZSSK náš projekt nijako nefinancuje**)
2. Služba je zadarmo pre cestujúcich, nosičovi môžu dať tringelt
3. Zbavujú sa postupne dlhov - využívajú motivačné príspevky na splácanie dlhov, tzv. matching do výšky 100 eur (ak si nosič odloží 100 eur z výplaty, sumu mu zduplikujeme a znížime tak pôvodný dlh na zdravotnom poistení)
4. Predávajú časopis Nota bene v poobedňajších hodinách
5. Zaviedli sme pracovný koučing pre nosičov - majú k dispozícii sociálneho pracovníka na pracovisku pre aktuálne krízové situácie i učenie sa pracovným zručnostiam
6. Využívajú naše sociálne a právne poradenstvo
7. Otočili sme role - nosiči sú teraz tí, ktorí pomáhajú (starším a ženám)

Projekt Nosiči batožín sme realizovali vďaka podpore:

- individuálni darcovia ...cez [darcovský portál dobrej krajiny](#) alebo priamo darom na náš účet číslo IBAN: SK21 1100 0000 0026 6347 5014, BIC (SWIFT): TATRSKBX
- Bratislavský samosprávny kraj (9000 eur)
- Magistrát Hlavného mesta Bratislavy (8 300 eur)
- Vysoká škola sv. Alžbety v Bratislave (5 000 eur)

O nosičoch batožín sme písali v Nota bene:

- **Osobný bankrot je o zdravie (Nota bene/Máj 2016).** - Nosič batožiny a bojovník Laco. Nezlomili ho uránové bane a nezlomí ho ani neprajný štátny systém.
- **Na rikšiach za iným životom (Nota bene/August 2016)** - Nosiči Nota bene, ktorí už druhý rok pomáhajú s kuframi na bratislavskej Hlavnej stanici, vzbudili rozruch na najväčšom hudobnom festivale. Návštevníkom Pohody nosili zadarmo batožinu.

Nosiči batožín na festivale Pohoda 2016

Po prvý krát v histórii sme sa s projektom Nosiči batožín zúčastnili festivalu Pohoda v Trenčíne. Okrem samotnej služby - nosiči pomáhali účastníkom festivalu na rikšiach s batožinou - na ceste od vstupnej brány festivalu až ku stanovému miestu. Návštevníci aj samotní nosiči si službu pochvaľovali. Návštevníkom sme tiež predstavili aktivity a činnosti Proti prúdu.

OBHAJOBA PRÁV ĽUDÍ BEZ DOMOVA - PRÁCA S LAICKOU A ODBORNOU VEREJNOSŤOU

Cieľom občianskeho združenia Proti prúdu je zlepšiť situáciu ľudí bez domova. Ľudia bez domova patria k najvytlačenejšej skupine ľudí. Preto pracujeme s laickou verejnosťou (články v *Nota bene*, osobné vzťahy s predajcami či mediálne kampane a produkty so zameraním na tému bezdomovectva) ale aj s odbornou (konferencia, workshopy, stretnutia na minisretstvách, písanie odborných materiálov).

Systémové riešenie bezdomovectva na Slovensku

Snaha o zmeny v systéme a legislatíve je nevyhnutnou súčasťou našej práce v OZ Proti prúdu. Systémové nedostatky a zle nastavené zákony človeku bez domova často sťažujú šancu na zmenu, získanie legálneho zamestnania a neraz mu znemožňujú prístup k zdravotnej starostlivosti či získaniu dôstojného bývania, v ktorom by si mohol vytvoriť stabilný domov. A to napriek úsiliu ľudí, ktorí chcú zmeniť svoj život, či pomoci sociálnych pracovníkov okolo nich. Každý človek bez domova by mal mať šancu čo najskôr získať svoj vlastný domov. Bezdomovecťvo je potrebné riešiť komplexne, súčasne v oblasti bývania, sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti, zamestnávania, prístupu k hmotnému zabezpečeniu a právam.

Spolupráca dôležitých aktérov riešenia problematiky bezdomovectva

V roku 2016 sme spolupracovali v najužšom organizačnom a metodickom tíme Inštitútu pre výskum práce a rodiny (IVPR) ako externí experti na príprave historicky prvého plošného výskumu a sčítaní ľudí bez domova na území Bratislavy. Výskum a sčítanie úspešne prebehli v novembri 2016 s hlavným sčítacím dňom 9.11. 2016, počas ktorého sme v spolupráci so zástupcami IVPR a magistrátu HM Bratislava zabezpečovali hladký priebeh celej akcie zo sčítacej centrály. Po uskutočnení výskumu a sčítania sme sa ako najviac spolupracujúca MVO zúčastnili aj tlačovej konferencie (12.12. 2016). Výskum spojený so sčítaním priniesol viaceré dôležité závažné fakty: v Bratislave žije viac ako 2000 ľudí bez domova, z toho: 284 detí a 396 osôb v dôchodkovom veku. Takmer 600 osôb žije vo veľmi zlých podmienkach - prespávajúcich na verejných priestranstvách alebo v nocľahárňach. Výskum spojený so sčítaním sa stal dôležitou bázou pre nasledujúce a v súčasnosti prebiehajúce aktivity, na ktorých tiež participujeme - tvorba Národného strategického dokumentu v oblasti prevencie a riešenia bezdomovectva a tvorba Koncepcie pomoci pre ľudí bez domova HM mesta Bratislavy.

Podarilo sa nám úspešne pripomienkovať tri dôležité zákony týkajúce sa ľudí bez domova a spolupracovať na príprave návrhu úpravy činností Centier právnej pomoci. Tiež sme sa v spolupráci s ďalšou neziskovou organizáciou stretli so zástupcami Výboru pre otázky zamestnanosti a predstavili im problematiku zamestnávania ľudí bez domova. Pripomienkované oblasti:

Osobný bankrot

- pripomienkovanie, účasť na pracovných stretnutiach a rozporovom konaní na Ministerstve spravodlivosti SR, ktoré pripravilo novelu zákona o konkurze a reštrukturalizácii ("osobný bankrot")
- novela zákona uľahčuje oddĺženie niektorých skupín ľudí bez domova, zároveň zavádza nový inštitút ochrany obydlia (nepostihnuteľnú hodnotu obydlia), ktorý by mal slúžiť dlžníkovi na úhradu životných nákladov po predaji jeho obydlia.

Zdravotná starostlivosť

- pripomienkovanie novely zákona o zdravotnom poistení a účasť na rozporovom konaní na Ministerstve zdravotníctva SR
- novela umožnila plnú zdravotnú starostlivosť dlžníkom, ktorí sa oddlžujú v rámci osobného bankrotu, zároveň sa podarilo presadiť zrušenie obmedzujúcich ustanovení týkajúcich sa uzatvárania splátkových kalendárov a dlžníkom a zdravotným poisťovňami sa priznala slobodná voľba doby splácania dlhu na zdravotnom poistení pri uzatváraní splátkových kalendárov, čím sa uľahčil prístup k plnej zdravotnej starostlivosti

Služby zamestnanosti a pomoc v hmotnej núdzi:

- predstavenie problematiky zamestnávania ľudí bez domova - ich možností a potrieb na Výbore pre otázky zamestnanosti
- pripomienkovanie novely zákona o službách zamestnanosti a o pomoci v hmotnej núdzi na Ministerstve

- práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- účasť na rozporovom konaní s cieľom obhajoby záujmov ľudí bez domova a objasnenia ich možností a potrieb v oblasti hmotného zabezpečenia a prístupu k platenej práci
- podarilo sa nám upozorniť na neadekvátnosť požiadavky zákona na dodržiavanie liečebného režimu pre ľudí na ulici, na potrebu flexibilnej úpravy zamestnávania v rámci sociálnych podnikov a potrebu formovania a prijatia Národnej stratégie prevencie a riešenia bezdomovectva

Ochrana práv a oprávnených záujmov:

- spolu s advokátmi projektu Advokáti pro bono Nadácie Pontis sme vypracovali návrh úpravy činnosti Centra právnej pomoci, ktorý rozširuje jeho pôsobnosť na pomoc pri preskúmvaní dlžníkovej finančnej situácie, rozširuje poskytovanie bezplatnej právnej pomoci na ďalšie znevýhodnené skupiny obyvateľstva a mohlo, by tak prispieť k prevencii bezdomovectva.

Individuálne sprostredkovanie právnej pomoci

Sprostredkovali sme priamu právnu pomoc 4 ľuďom bez domova - našim klientom. Uskutočňovala sa za účasti konzultanta pre právne poradenstvo a ochranu práv a so zapojením advokátov projektu "Advokáti Pro bono" Nadácie Pontis. Náplňou bola analýza problému klienta a následne poskytnutie bezplatnej právnej rady alebo sprostredkovanie advokáta.

Zapájanie ľudí bez domova do obhajoby svojich práv

Zapojili sme ľudí bez domova - našich predajcov Nota bene či Nosičov batožín do obhajoby svojich práv prostredníctvom aktívnej účasti na verejných i uzavretých diskusiách. Počas trvania projektu sme zorganizovali sme 5 diskusií v rôznych prostrediach.

- **Diskusia v spoločnosti Erni Slovakia:** pre zamestnancov Erni Slovakia so zástupcami nášho OZ Proti prúdu a nosičom batožín a predajcom Nota bene Dodom. Diskusie sa zúčastnilo približne 20 zamestnancov Erni Slovakia, 4.6. 2016.
- **Verejná diskusia na koncerte Doma dobre v nocľahárni DePaul Slovensko,** diskutujúci – min. 30 účastníkov koncertu, za predajcov Nota bene a Nosičov batožín - nosič a predajca Jozef, 11.12. 2016.
- **Diskusia v Accenture,** firme pôsobiacej v oblasti manažérskeho poradenstva, systémovej integrácie, vývoja a správy softvéru a outsourcingu podnikových procesov. iskutujúci (25 diskutujúcich zamestnancov Accenture s Nosičom Batožín Jozefom, 15.12.2016
- **Verejná diskusia "Je možné ukončiť bezdomovectvo?" v rámci Dobrého trhu,** 17.12.2016. Diskusie sa zúčastnilo približne 20 osôb. Moderoval ju Pišta Vandal a diskutovali: predajkyňa Nota bene Veronika, za OZ Proti prúdu Nina Beňová, za HM mesto Bratislava - Lucia Štasselová a za IVPR Darina Ondrušová.

Pripravili sme viacero dôležitých dokumentov, ktoré majú slúžiť ako báza pre diskusiu kľúčových aktérov riešenia bezdomovectva a prípravu legislatívnych návrhov:

- najdôležitejším a najrozsiahlejším z nich je **dokument "Bývanie ako domov"**, ktorý si kladie za cieľ zhrnúť základné dostupné fakty o problematike bezdomovectva na Slovensku, pokúsiť sa popísať súčasný stav, označiť problematické otázky, formulovať trendy, možnosti vývoja a navrhnúť prípadné zmeny vo vopred určených strategických oblastiach problematiky bezdomovectva.
- monitorovacia správa vychádza z údajov od 124 predajcov, zozbieraných počas dvoch týždňov od 02. do 16. septembra 2016. Zber údajov bol vytvorený na základe predošlých skúseností z práce s ľuďmi bez domova a zahŕňal otázky z oblasti základných demografických údajov, bývania, práce, hmotného zabezpečenia, dlhov aj aktuálnych problémov predajcov.

SÚVAHA 2016

Vybrané údaje zo súvahy k 31.12.2016 v eurách

Strana aktív		Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	Netto
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU		75 360,08	69 712,41	5 647,67	8 262,62
1.	Dlhodobý nehmotný majetok	24 163,42	24 163,42	-	3 749,95
	Softvér	24 163,42	24 163,42	-	3 749,95
	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku		-		
2.	Dlhodobý hmotný majetok	48 872,66	45 548,99	3 323,67	4 512,67
	Stavby	4 880,00	1 789,33	3 090,67	3 334,67
	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	7 613,59	7 613,59	-	-
	Dopravné prostriedky	36 379,07	36 146,07	233,00	1 178,00
3.	Dlhodobý finančný majetok	2 324,00	-	2 324,00	
	Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky	2 324,00	-	2 324,00	
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU		313 844,25	334,73	313 509,52	299 856,21
1.	Zásoby	17 004,52	-	17 004,52	5 947,18
	Materiál	17 004,52	-	17 004,52	5 947,18
3.	Krátkodobé pohľadávky	28 793,58	334,73	28 458,85	24 760,03
	Pohľadávky z obchodného styku	3 056,40	54,00	3 002,40	958,00
	Ostatné pohľadávky	25 438,35	280,73	25 157,62	17 566,18
	Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy		-	-	6 164,01
	Iné pohľadávky	298,83	-	298,83	71,84
4.	Finančné účty	268 046,15	-	268 046,15	269 149,00
	Pokladnica	2 827,75		2 827,75	1 482,25
	Bankové účty	265 218,40		265 218,40	267 666,75
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU		5 706,79	-	5 706,79	11 313,90
1.	Náklady budúcich období	1 032,09		1 032,09	903,15
	Príjmy budúcich období	4 674,70		4 674,70	10 410,75
MAJETOK SPOLU		394 911,12	70 047,14	324 863,98	319 432,73

Strana pasív		Účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
A.	VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU	228 606,69	234 539,98
3.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	234 539,98	225 898,76
4.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	-	8 641,22

B.	CUDZIE ZDROJE SPOLU	46 201,14	23 728,36
1.	Rezervy	8 149,54	9 120,85
	Krátkodobé rezervy	8 149,54	9 120,85
2.	Dlhodobé záväzky	363,64	484,77
	Záväzky zo sociálneho fondu	363,64	484,77
3.	Krátkodobé záväzky	37 687,96	14 122,74
	Záväzky z obchodného styku	1 990,00	981,88
	Zúčtovanie voči zamestnancom	11 880,31	-
	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami	7 556,92	
	Daňové záväzky	2 536,33	711,77
	Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	1 012,50	
	Ostatné záväzky	12 711,90	12 429,09
C.	ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	50 056,15	61 164,39
1.	Výdavky budúcich období	1 121,25	395,61
	Výnosy budúcich období	48 934,90	60 768,78
	VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU	324 863,98	319 432,73

Výkaz ziskov a strát za rok 2016

Číslo účtu	Náklady	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
501	Spotreba materiálu	26 123,68		26 123,68	21 003,40
502	Spotreba energie	3 951,73		3 951,73	3 759,60
511	Opravy a udržiavanie	252,97		252,97	821,02
512	Cestovné	1 660,23		1 660,23	11 173,01
513	Náklady na reprezentáciu	3 385,63		3 385,63	1 864,01
518	Ostatné služby	195 087,69	231,53	195 319,22	174 339,13
521	Mzdové náklady	159 732,60	3 488,59	163 221,19	189 533,35
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	57 955,75	1 227,82	59 183,57	60 274,23
527	Zákonné sociálne náklady	6 347,65		6 347,65	5 538,77
532	Daň z nehnuteľností	27,00		27,00	27,00
538	Ostatné dane a poplatky	1 128,70		1 128,70	978,50
541	Zmluvné pokuty a penále	15,13		15,13	-
542	Ostatné pokuty a penále			-	49,21
545	Kurzové straty	5,34		5,34	20,16
546	Dary	7 477,91		7 477,91	5 327,22
547	Osobitné náklady			-	5 388,50
549	Iné ostatné náklady	15 523,63		15 523,63	14 476,13
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	4 938,95		4 938,95	4 939,02
556	Tvorba fondov	7 900,80		7 900,80	343,68
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	238,93	42,00	280,93	53,80
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	1 161,54		1 161,54	1 173,33
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	6 103,88		6 103,88	5 620,76
Účtová trieda 5 spolu/ Náklady spolu		499 019,74	4 989,94	504 009,68	506 703,83

Číslo účtu	Výnosy	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
602	Tržby z predaja služieb		21 357,67	21 357,67	22 226,00
621	Aktivácia materiálu a tovaru	24 861,00		24 861,00	6 860,96
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	215,78		215,78	
644	Úroky	19,79		19,79	27,10
645	Kurzové zisky	0,76		0,76	0,27
646	Prijaté dary			-	426,80
649	Iné ostatné výnosy	1 189,04		1 189,04	3 153,37
656	Výnosy z použitia fondu	7 900,80		7 900,80	343,68
662	Prijaté príspevky od iných organizácií	174 574,05		174 574,05	200 327,05
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	143 654,07		143 654,07	137 152,00

665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	37 297,59		37 297,59	39 645,34
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	8 417,66		8 417,66	343,68
691	Dotácie	78 590,69		78 590,69	104 843,82
Účtová trieda 6 spolu / Výnosy spolu		476 721,23	21 357,67	498 078,90	515 350,07
Výsledok hospodárenia pred zdanením		-22 298,51	16 367,73	- 5 930,78	8 646,24
591	Daň z príjmov	2,51		2,51	5,02
595	Dodatočné odvody dane z príjmov			-	-
Výsledok hospodárenia po zdanení		-22 301,02	16 367,73	- 5 933,29	8 641,22

Prehľad o výnosoch v členení podľa druhu v roku 2016	
Prijaté príspevky z 2%	37 297,59 €
Podiel zaplatenej dane FO a PO	37 183,60 €
Podiel zaplatenej dane / aktivácia knihy	113,99 €
Prijaté dary od fyzických a právnických osôb	49 661,23 €
Prijaté dary od FO a PO	14 122,41 €
Prijaté dary od FO a PO / aktivácia knihy O zvieracej dušičke	19,98 €
Prijaté dary cez darcovský portál - darujme.sk	1 865,70 €
Prijaté dary cez darcovský portál - dakujeme.sk	138,02 €
4People	1,60 €
Verejná zbierka DMS - Fórum donorov	7 900,86 €
Čerpanie fondu - Verejná zbierka DMS Fórum donorov	7 900,80 €
Verejná zbierka DMS - aktivácia knihy Zázračné dieťa dotlač	516,86 €
Kros	250,00 €
Slovak Telekom	1 000,00 €
odpisy - auto pre imobilnú klientku / Allianz	945,00 €
Sozial Marie	10 000,00 €
Dar VŠ Sv. Alžbety	5 000,00 €
Granty a dotácie	91 349,89 €
Dotácia BG SFM / Švajčiarske fondy / aktivácia knihy	55,90 €
Dotácia MK SR	6 000,00 €
Dotácia MPSVaR	25 000,00 €
Dotácia MZV SR	18 422,00 €
Dotácia VÚC BSK	18 435,00 €
Magistrát hlavné mesto Bratislava	8 300,00 €
UPSVaR/ aktivačný príspevok	377,79 €
Konto Orange	150,90 €
Nadačný fond Slovenských elektrární v Nadácii Pontis	12 000,00 €
Fond na podporu umenia	2 000,00 €
Nadácia Pontis / Naše mesto	100,00 €
Slovnaft / palivová karta na PHM	508,30 €
Vlastné zdroje	298 412,52 €
Príspevky za časopis a prílohy	273 071,21 €
Dar garáž / odpis	244,00 €
Aktivácia krížovky 2016 + Diár 2017, Omaľovánky, Zatúlaný gombík	24 861,00 €
Aktivácia dobrovoľníckej činnosti	215,78 €
Kreditné úroky / Kurzové zisky / Centové vyrovnanie	20,53 €
Inzercia	21 357,67 €
Inzercia v časopise	21 357,67 €
SPOLU výnosy	498 078,90 €

Prehľad o nákladoch v členení podľa činností v roku 2016	
Služby pre klientov	348 814,14 €
Vydávanie časopisu / tlač, rozvoz, honoráre, zalomenie, cestovné, redakcia, telefón, distribúcia, audit...	154 685,74 €
Sociálne a právne poradenstvo	64 332,78 €
Chránené zamestnávanie klientov / upratovanie	1 157,50 €
Chránené zamestnávanie klientov / projekt Nosiči batožín	54 180,12 €
Motivačný kupónový obchod pre klientov / základné potraviny a hygienické potreby	2 094,28 €
Motivačné odmeny pre klientov / stravné lístky	1 968,00 €
Poskytnutie finančných príspevkov pre klientov / lieky, ošetrovanie	1 737,05 €
Poskytnutie finančných príspevkov pre klientov / ubytovanie	658,00 €
Poskytnutie finančných príspevkov pre klientov v hmotnej núdzi a iné	1 116,00 €
Poskytnutie finančných príspevkov pre klientov / dlhy na zdravotnom poistení	2 592,83 €
Kultúrne projekty pre klientov / prílohy: CD, Krížovky, Diár, Zázračné dieťa, O zvieracej dušičke, Zatúlaný gombík, Omaľovanky Tu som doma	38 951,34 €
Obhajoba práv ľudí bez domova - advokačné aktivity / príprava a pripomienkovanie stratégií a koncepcií - lokálna stratégia v BA, národná stratégia, atď..., presadzovanie systematických a legislatívnych zmien, konzultačné a expertné práce - výskum bezdomovectva, diskusie pre verejnosť s predajcami Nota bene	25 340,50 €
Ostatné aktivity pre klientov	14 617,65 €
Vianočný večierok pre klientov	3 302,78 €
Výlety pre klientov	1 704,12 €
Splavy pre klientov	758,23 €
Dobrý trh	837,57 €
Oslava výročia Nota Bene	2 344,95 €
Pohoda festival/ nosiči batožín	3 462,00 €
Dary pre ľudí bez domova/Ruksaky	2 208,00 €
Ostatné personálne náklady	73 288,78 €
Mzdové náklady, zákonné soc. poistenie a náklady	73 288,78 €
Iné náklady	67 291,62 €
Ostatné dane, poplatky, pokuty, daň z nehnuteľnosti, kurzové straty	1 137,47 €
Ostatné služby / nájom kancelárií, telefón, mobil, internet, poštovné	12 112,65 €
Ostatné služby / iné mediálne náklady, odvody do Literárneho fondu a iné honoráre	509,36 €
Vzdelávanie, konzultácie, supervízie, audit, právne služby, softvér, administratívne práce, dopravné, parkovné, ostatné služby...	3 846,89 €
Členské príspevky / FEANTSA a Slovenská sieť proti chudobe	528,94 €
Cestovné	1 297,79 €
Reprezentačné, teambuilding	2 577,68 €
Opravy a údržba	252,97 €
Spotreba energie a zemného plynu	3 951,73 €
Pohonné hmoty, DHM, spotrebný materiál	6 970,59 €
Tvorba fondu / verejná zbierka	7 900,80 €
Náklady na inzertnú činnosť	4 716,41 €
Iné náklady / neuplatnená DPH, pásmový poplatok, poistenie, iné dane, bankové poplatky	15 625,95 €
Daň z úrokov	2,51 €
Odpisy, opravné položky	5 219,88 €
Kampaň 2%	640,00 €
Náklady spolu	504 012,19 €

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Správnej rade občianskeho združenia PROTI PRÚDU, o. z.

Názor

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky účtovnej jednotky PROTI PRÚDU, o. z. („Účtovná jednotka“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2016, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Účtovnej jednotky k 31. decembru 2016 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od Účtovnej jednotky sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 Z.z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Účtovnej jednotky nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Účtovnú jednotku zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachováame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš

názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.

- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol Účtovnej jednotky.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Účtovnej jednotky nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Účtovná jednotka prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

Bratislava, 15. mája 2017

R M D AUDIT s.r.o.
Kominárska 2
831 04 Bratislava
Licencia SKAU č. 100

Emília Rybárová
Štatutárny audítor:
Ing. Emília Rybárová
Licencia SKAU č. 486